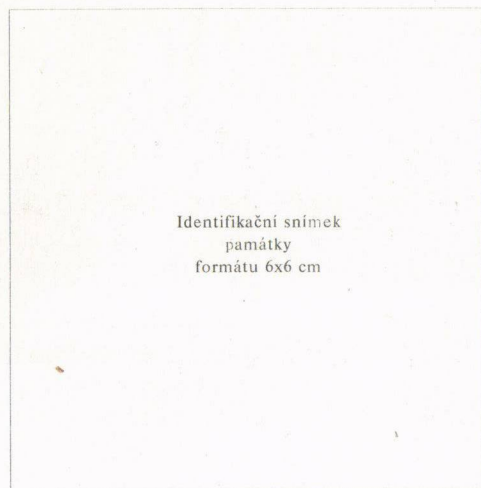

1. Obec: Broumov Osada:	2. Okres: Náchod	Hodnota	Zachování	Využití
--------------------------------------	----------------------------	---------	-----------	---------

EVIDENČNÍ LIST NEMOVITÉ PAMÁTKY

3. Kraj: Východočeský	4. Pořadové číslo: 1538
---------------------------------	-----------------------------------

5. Název (označení) památky: Zbytky opevnění města	7. Ochranné pásmo:
6. Bližší označení umístění památky: čtvrť: Broumov I ulice (náměstí), popř. místní trať, č. parcely aj.:	8. Vlastník (správce, trvalý uživatel):

9. Popis památky (včetně sochařské, malířské, popř. i jiné výzdoby):

- Hradby:**
- 1 - úsek sever
 - 2 - úsek východ - s věží hladomornou
 - 3 - schodiště - u hladomorny
 - 4 - úsek severozápad s baštou v čp. 224
 - 5 - úsek západ - s polokruhovou baštou
 - 6 - úsek jihozápad - u kostela sv. Václava
 - 7 - úsek jihozápad - jihovýchod - část hradby jihovýchod - torzo brány jih v parku před kostelem

Hradby města Broumova, ze 14. století lze sledovat takřka po celém obvodu města. Zcela odstraněny byly pouze v jižní části města, v prostoru před kostelem sv. Václava, avšak i tam zachovala se část jižní brány - ukryte v terénu.

10. Časové, slohové a autorské určení:	11. Památkové movité zařízení:
--	--------------------------------

ELS

12. Zhodnocení památky a zdůvodnění ochrany:	15. Odkaz na literaturu:
13. Stav zachování památky a příp. návrhy opatření:	16. Odkaz na fotografickou dokumentaci:
14. Dřívější i současný způsob využití a příp. návrhy opatření:	17. Odkaz na měřickou a jinou dokumentaci:
20. Poznámky, záznamy změn a doplňků:	18. Evidenční list zpracoval (jméno, datum, podpis): R. Řemínek 1988
	19. Záznam doplňkových listů:

1. Obec: Broumov Osada:	2. Okres: Náchod	Hodnota	Zachování	Využití
Doplňkový list kulturní památky		3. Kraj: Vč.	4. Poř. číslo: 1538	

Název (označení) památky (čp., čtvrt apod.):

Odstraněna byla i část hradeb v severovýchodním nároží města, v úseku, který nevedl na klášter - a v jeho prostoru, který byl pronikavě přestaven.

Výrazný fragment hradby zachoval se i v severozápadním nároží v délce 16 m s výškou cca 6 - 7 m, se šířkou zdi cca 180 cm. Tato šířka hradební zdi byla zachována i v dalších úsecích. V místě, kde zdi dodatečně upraveny - šířka je rozdílná.

V úseku východ hradba postavena na hraně strmého svahu u kláštera, který k jihu již pod rážovým dvorem přechází v kolmou skalní stěnu. Terén mestišť od severu - k jihu za náměstím klesá a tím i výše skalních stěn se snižuje až po plynulé splynutí svahu s terénem pod městem na jihu. Zbudování hradby na hraně svahu a nad skalou v této části vyloučila parkány. V úseku jihovýchodním, jižním 7, část úseku jihozápad 6, hradba u kostela sv. Václava přestavena, zbořením skupiny domů (bloku) před kostelem z fragmentu brány a hradby.

Zůstala jen část zdiva zasypaná v parku. Západní část postavena na svahu, západně od severního torza, v místech hostince střelnice se hradba zelenčovala a pokračovala v linii terasy před školou. Na hradbách - po dnešní čp. 224, budova děkanství. V uvedeném úseku pod školou byla nahrazena novou opěrnou zdí a nájezdní rampou nového výjezdu ke školám.

Dále k jihu v čp. 224 a v návaznosti na ně, zachovala se část hradby v nověji upravené zdi před kostelem sv. Petra a Pavla, bašta - čtverhranná - byla včleněna do budovy děkanství.

Pokračující část hradeb byla přerušena výstavbou gymnázia, aby dále k jihu pokračovala od západní polokruhové bašty pouze v snížené, mnohokrát přestavované části až po kostel sv. Václava.

Parkán před přístupnější západní hradbou byl upraven patrně až v raně barokní době. Průběh tohoto parkánu, širokého přes 10 m lze dobře sledovat ve slomech svahu, včetně náznaku sypaného polokruhového dělového opevnění (úseky 4, 5, 6)

Hradby nejlépe zachovaly se ve východní části, u kláštera a hranolové bašty - hládomorny, až do výše 6 - 7 m - ojediněle i více, ostatní úseky, mimo fragment sever jsou podstatně nižší - případně značně přestavené, nebo dokonce nahrazenou betonovou stěnou.

Hradby byly stavěny ve 14. století, brzo po královském vyzazení města. Pro spory s klášterem byla stavba přerušena v letech 1357 - 59. Po urovnání sporů stavba pokračovala až po jejích dokončení. Opevnění baštami je částečně dodatečné, jak naznačuje objem bašty na východní straně ve vztahu k hradbě, který je typický až pozdně gotický. Opevnění města a kláštera bylo pravděpodobně propojeno, klášterní pevnost však byla od města oddělena jak příkopem tak vlastním mohutným opevněním.

1. Obec: Broumov Osada:	2. Okres: Náchod	Hodnota	Zachování	Využití
Doplňkový list kulturní památky		3. Kraj: Vč.	4. Poř. číslo: 1539	

Název (označení) památky (čp., čtvrt apod.):

Na severu byla velká brána, která zanikla beze stop, malá branka byla situována na východní straně a nelze vyloučit, že torzo branky u "hledomorny" je s ní totožné.

Jižní brána, pohlčena z části blokem domů před kostelem sv. Václava, po zboření těchto domů zachovala se v části základů, s příkopem atd.

Pohledový plán z 18. století zachycuje dobře městské fortifikace. Dle tohoto plánu na západní straně města, jižně od kostela sv. Petra a Pavla čtyři půlkruhové bašty, severně od kostela byly čtyři hranolové bašty, půdorysně odpovídající části zachované v čp. 224 - budově děkanství. Na východní straně uvedený pohledový plán zachycuje čtyři hranolové bašty, ze kterých zachovala se pouze nejsevernější - u branky.

Opevnění kláštera uzavřelo severovýchodní nároží půdorysu města skupinou věží, s opevněným kostelem, a příkopem, který klášter a město na jejich ostrohu oddělil od přístupu ze severu.

K devastaci hradeb došlo postupně v 18.- především v 19. století. Později jejich torzo bylo doplněno vybudováním nových opěrných stěn z pečlivě opracovaných kvádrů (na zlomu 19. a 20. století), schodištěm na východě a úpravou terénu i ramp v západní části u škol, kde vznikl v prostoru parku.

V dnešní době se hradby postupně rozpadají především v původních nejstarších částech.